

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐและ
ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ 65 แห่ง แห่งละ 2 คน
จำนวน 130 คน จากสถาบันต่อไปนี้

1. สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
4. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
5. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล
6. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
7. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
8. สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
9. สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
10. สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
11. สำนักบรรณสารสนเทศ การพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
12. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
13. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
14. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ

15. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
16. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
17. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
18. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
19. กองห้องสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้
20. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
21. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
22. หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร
23. ฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร สำนักวิทยบริการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

24. ฝ่ายหอสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
25. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
26. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
27. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
28. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
29. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
30. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
31. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
32. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
33. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
34. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
35. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม
36. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
37. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
38. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
39. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ

เจ้าพระยา

40. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
41. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
42. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

43. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
 44. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
 45. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
 46. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 47. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 48. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
 49. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
 50. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
 51. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
 52. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
 53. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
 54. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
 55. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
 56. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 57. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
 58. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
 59. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 60. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 61. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
 62. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
 63. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี
 64. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
 65. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- กลุ่มตัวอย่าง**

เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลจากประชากรจริงได้ทั้งหมด ตามที่กำหนดไว้ในเบื้องต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงนับเอาข้อมูลที่ได้กลับคืนมา จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ 61 แห่ง โดยได้รับคืนจากผู้บริหารห้องสมุด 52 แห่ง จำนวน 52 ชุด และผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ห้องสมุด 54 แห่ง จำนวน 54 ชุด รวมแบบสอบถาม 106 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.54 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประชากรทั้งหมดมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด
2. สร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ด้านการทำงานห้องสมุด ประสบการณ์ด้านการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด รวมทั้งความรู้และประสบการณ์ด้านการประชาสัมพันธ์

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย ฝ่าย/แผนก/งาน บุคลากรผู้รับผิดชอบ งบประมาณ นโยบาย การวางแผน และการประเมินผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย (ที่ท่านสังกัด) ในปัจจุบัน (เฉพาะผู้บริหารเป็นผู้ตอบ)

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย (ที่ท่านสังกัด) ในปัจจุบัน

ตอนที่ 4 วิธีการและสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย (ที่ท่านสังกัด) ในปัจจุบัน (เฉพาะผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ห้องสมุดเป็นผู้ตอบ) และวิธีการและสื่อที่ควรใช้ในการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการพัฒนาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

3. นำแบบสอบถาม ไปปรึกษาคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาว่ามีความถูกต้อง ตรงประเด็นและครอบคลุมเนื้อหาอย่างน้อยเพียงใด และนำข้อเสนอแนะมาพิจารณาแก้ไขคำถามให้เหมาะสม

4. นำแบบสอบถาม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และมีความรู้เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงในเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้างของแบบสอบถาม (หาค่า IOC: Index of Concurrence) เพื่อปรับปรุงแก้ไขคำถามให้มีความชัดเจนและเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญมีรายชื่อดังต่อไปนี้

รศ. ดร. สอวางศรี พรสุวรรณ	รองคณบดีคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และ รักษาการหัวหน้าภาควิชาสารสนเทศศาสตร์และ บรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร. อภิรดี อำนรรณมณี	ผู้อำนวยการศูนย์มีเดีย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตบางเขน

ดร.ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์	อาจารย์ประจำภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
อาจารย์ประเสริฐ ช่วยแก้ว	อาจารย์ประจำภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
อาจารย์ทิพภา ปรีหะจินดา	อาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและเชิงโครงสร้าง โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 115 – 120) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วย	คะแนน	1
ไม่แน่ใจ	คะแนน	0
ไม่เห็นด้วย	คะแนน	-1

โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 – 1 (รายละเอียดในภาคผนวก ค หน้า 155)

และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

6. นำแบบสอบถามฉบับปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาดูตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มประชากรจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการส่งแบบสอบถามจำนวน 130 ชุด ไปยังประชากรซึ่งกำหนดวิธีจัดส่ง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามดังนี้

1. ดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากบุคลากรห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 65 แห่ง
2. จัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 65 แห่ง โดยใช้วิธีจัดส่งด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ โดยกำหนดระยะเวลาให้ผู้ตอบมีเวลาตอบแบบสอบถาม ตั้งแต่วันที่ 11 ธันวาคม 2549 – 11 มกราคม 2550 พร้อมระบุวันที่ที่ขอรับแบบสอบถามคืน โดยการเตรียมซองที่พิมพ์ชื่อ ที่อยู่ และติดดวงตราไปรษณีย์ไว้ให้เรียบร้อย

ในกรณีที่ผู้วิจัยไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการทวงถามโดยโทรศัพท์ติดต่อและจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ ซึ่งผู้วิจัยได้เตรียมการให้ผู้ตอบแบบสอบถามพร้อมที่จะตอบแบบสอบถามแล้วส่งคืนได้โดยสะดวก โดยเตรียม

ของที่พิมพ์ชื่อ ที่อยู่ และติดดวงตราไปรษณีย์ไว้ให้เรียบร้อย และกำหนดระยะเวลาให้ผู้ตอบแบบสอบถาม 2 สัปดาห์ หลังจากได้รับแบบสอบถาม

3. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ก่อนที่จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับแบบสอบถามที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีโทรศัพท์สอบถามไปยังห้องสมุดนั้น ๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องและสมบูรณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 130 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 106 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.54

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

2. ค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นมาตราประเมินค่า เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ

ระดับ	1	หมายความว่า	มีปัญหาหนักที่สุด
ระดับ	2	“	มีปัญหาหนัก
ระดับ	3	“	มีปัญหาปานกลาง
ระดับ	4	“	ปัญหาน้อย
ระดับ	5	“	ปัญหาน้อยที่สุด

รวมทั้งวิธีการและสื่อที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและวิธีการและสื่อที่ควรใช้ในการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ

ระดับ	5	หมายความว่า	มีการใช้มากที่สุด/ ควรใช้มากที่สุด
ระดับ	4	“	มีการใช้มาก/ ควรใช้มาก
ระดับ	3	“	มีการใช้ปานกลาง/ ควรใช้ปานกลาง
ระดับ	2	“	มีการใช้น้อย/ ควรใช้น้อย
ระดับ	1	“	มีการใช้น้อยที่สุด/ ควรใช้น้อยที่สุด

โดยกำหนดระดับคะแนนค่าเฉลี่ยที่คำนวณ แปลความหมายได้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 162)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.51-5.00	หมายความว่า	คำตอบที่ได้อยู่ในระดับมากที่สุด
“	3.51-4.50	“	คำตอบที่ได้อยู่ในระดับมาก
“	2.51-3.50	“	คำตอบที่ได้อยู่ในระดับปานกลาง
“	1.51-2.50	“	คำตอบที่ได้อยู่ในระดับน้อย
“	1.00-1.50	“	คำตอบที่ได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University